

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1	Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
1.2	Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE SOCIOLOGIE SI ASISTENTA SOCIALA
1.3	Catedra	DEPARTAMENTUL DE SOCIOLOGIE
1.4	Domeniul de studii	SOCIOLOGIE
1.5	Ciclul de studii	MASTER
1.6	Programul de studii/Calificarea	SOCIOLOGIE – Reasearch in Sociology

2. Date despre disciplină

2.1	Denumirea disciplinei	Rationality and interpretation									
2.2	Titularul activităților de curs	Lector dr. Zamfirescu Irina Maria									
2.3	Titularul activităților de seminar	-									
2.4	Anul de studiu	I	2.5	Semestrul	II	2.6	Tipul de evaluare	E	2.7	Regimul disciplinei	Obligatoriu

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1	Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4	Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp						
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe						40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						40
Tutoriat						
Examinări						2
Alte activități						
3.7 Total ore studiu individual						122
3.9 Total ore pe semestru						150
3.10 Numărul de credite						6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1	de curriculum	-
4.2	de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Cursul se va desfășura într-o sală dotată cu echipamente pentru prezentări video și audio precum și cu o tablă (tip whiteboard). Este recomandată prezența unei conexiuni la Internet în sala de curs, pentru a facilita realizarea unor exemple și exerciții ilustrative, stimulând participarea studenților la discuții.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Seminarul se va desfășura într-o sală ce permite scrierea pe tablă, proiectarea video și audio și discuțiile între studenți și profesori.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	Înțelegerea conceptelor de raționalitate și de interpretare Capacitatea de a evalua raționalitatea în raport cu definiții diferite ale conceptului Capacitatea de a identifica interpretări alternative pentru o situație dată
Competențe transversale	Redactarea eseurilor științifice conform standardelor de autorat științific Dezbaterea unor idei, argumente, fapte Gândirea critică Abilitatea de a citi și de a comenta texte științifice

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)	
7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune să lămurească o serie de erori obișnuite legate de conceptul de raționalitate, să explice o serie de paradoxuri și dileme ale raționalității, și în final să explice de ce „războiul interpretărilor” nu este un rău specific modern, ci un rezultat al funcționării rațiunii în societate. Ce înseamnă să fii rațional și să fii irațional e o chestiune care trebuie plasată într-un context reflexiv general. Gândirea lui Donald Davidson va servi de ghid în acest scop. Paradoxul lui Condorcet, dezvoltat ca teorema lui Arrow, induce o reflecție despre dificultățile deciziei colective raționale și ne conduce la o comparație între diferitele sisteme electorale. Trecerea de la raționalitatea individuală la ceea ce se poate numi „raționalitate colectivă” necesită o discuție despre conceptele de interes, utilitate, preferință, joc și strategie. Dilema prizonierului, noțiunea de echilibru Nash, imposibilitatea echilibrului economic (înțeles într-un anumit fel) și diferența generală între politicile de inspirație social-democrată și cele de inspirație liberală ne oferă ocazia să discutăm despre bugete, politici sociale, dreptate socială, egalitate, dar și despre familie (în limitele lui Becker). Imposibilitatea existenței unei interpretări „corecte” și a unui standard universal de sens dă naștere unor intense negocieri în domeniile justiției, politicii, religiei și culturii. Folosim cuvântul „sens” cu sensuri diferite în funcție de context. Distincția între fapt și opinie este metafizic poroasă, dacă reflectăm la conceptele de acțiune, agentivitate, eveniment și scenariu. Noțiunea de normă este un exemplu de complexitate. Sociologiile de tip conflictual și funcțional pot fi considerate modele complementare și ireductibile.
7.2 Obiectivele specifice	-

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Paradoxul lui Condorcet și teorema lui Arrow. Sisteme electorale. Conceptul de joc. Interes, utilitate, preferință. Strategii, echilibre, dilema prizonierului, „tragedia părților comune”, problema interesului general. Dilemele democrației. „Societatea perfectă” a lui Hume, instituții și proceduri. Democrație orientată spre majoritate sau spre consens, democrație transnațională, directă, complexă; procese de auto-organizare, autonomizare, coordonare. Rațional și irațional. Teoria istorică a raționalității la Charles Taylor. Raționalitatea neoliberală și cea social-democrată. Relativism și perspectivism. Deliberarea publică. Interpretarea „unică”. Originalism și activism. „Ulise dezlegat”. Problema celorlalte minți. Interpretarea acțiunii și a narațiunii. Acțiune, agentivitate, responsabilitate, justiție retributivă și justiție distributivă. Sensul narativ. Fapt, opinie, narațiune. Normă, valoare și normă socială; condițiile formulării, validității și viabilității unei norme. Instabilitatea și inovația normativă.	Metode de învățare activă (expunere didactică, dezbateri)	

Bibliografie

1. Cristina Bicchieri, *The Grammar of Society. The Nature and Dynamics of Social Norms*, Cambridge University Press, 2006, pp. 8-28.
2. Donald Davidson, *Essays on Actions and Events*, Oxford University Press, 2002, pp. 3-19.
3. Harry Frankfurt, *Taking Us Seriously and Getting It Right*, Stanford University Press, 20065525, pp. 1-26.
4. Edward L. Glaeser, Giacomo A.M. Ponzetto, „Fundamental Errors in the Voting Booth”, National Bureau of Economic Research, Working Paper No. 23683, URL: <https://www.nber.org/papers/w23683>
5. Shaun Hargreaves-Heap, Yannis Varoufakis, *Game Theory. A Critical Text*, 2nd edition, London, Routledge, 2004, pp. 146-166.
6. Immanuel Kant, *What is Enlightenment?*, in James Schmidt ed., *What Is Enlightenment? Eighteenth-Century Answers and Twentieth-Century Questions*, Berkeley, Los Angeles, University of California Press, 1996.
7. Kepa Korta, Ernest Sosa, Xabier Arzozola (eds.), *Cognition, Agency and Rationality. Proceedings of the Fifth International Colloquium on Cognitive Science*, Dordrecht, Springer, 1999, pp. 151-174.
8. William Labov, Joshua Waletzky, „Narrative Analysis: Oral Versions of Personal Experience”, *Journal of Narrative and Life History*, 7, 1-4, pp. 3-38.
9. Eric Maskin, „The Arrow Impossibility Theorem”, in Eric Maskin, Amartya Sen, *The Arrow Impossibility Theorem*, New York, Columbia University Press, 2014.
10. Ioan Pânzaru, *Regimul interpretării. Literatură și acțiune*, Iași, Polirom, 2012, pp. 103-199.
11. Jean-Jacques Rousseau, „Considérations sur le gouvernement de Pologne”, *Collection complète des oeuvres de J. J. Rousseau*, s.n., 1782, Tome premier : Contenant les ouvrages de Politique (pp. 415-540).
12. Volker Schneider, Burkard Eberlein (eds.), *Complex Democracy. Varieties, Crises, and Transformations*, Cham, Springer, 2015, pp. 14-27.
13. Charles Taylor, *Philosophical Papers*, vol. 2, Cambridge University Press, 1985, pp. 15-57.
14. Max Weber, *Economy and Society. An Outline of Interpretive Sociology*, University of California Press, 1978, pp.3-61.

Bibliografia va fi comunicată prin email ca fișiere atașate.

8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
-	-	

9. Coroborarea/validarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul își propune să lămurească o serie de erori obișnuite legate de conceptul de raționalitate, să explice o serie de paradoxuri și dileme ale raționalității, și în final să explice de ce „războiul interpretărilor” nu este un rău specific modern, ci un rezultat al funcționării rațiunii în societate.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Elaborare unui material științific în sesiunea de evaluare	Eseu științific	50%
	Elaborarea unui material interimar și discutarea sa în seminar	Eseu științific	50%
10.5 Seminar/laborator	Nu e cazul		
10.6 Standard minim de performanță			
• Participarea la 50% dintre întâlnirile de curs și seminar; realizarea proiectului de semestru; însușirea conceptelor de bază și a rutinelor clasice de analiză a datelor relaționale.			

Data completării

Semnătura titular curs

Semnătura titularului de seminar

ANEXĂ LA FIȘA DISCIPLINEI

b. Evaluare – mărire de notă

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Elaborare unui material științific în sesiunea de evaluare	Eseu științific	50%
	Elaborarea unui material interimar și discutarea sa în seminar	Eseu științific	50%
10.5 Seminar/laborator	Nu e cazul		
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% dintre întâlnirile de curs și seminar; realizarea proiectului de semestru; însușirea conceptelor de bază și a rutinelor clasice de analiză a datelor relaționale.			

c. Evaluare – restanță

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Elaborare unui material științific în sesiunea de evaluare	Eseu științific	50%
	Elaborarea unui material interimar și discutarea sa în seminar	Eseu științific	50%
10.5 Seminar/laborator	Nu e cazul		
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% dintre întâlnirile de curs și seminar; realizarea proiectului de semestru; însușirea conceptelor de bază și a rutinelor clasice de analiză a datelor relaționale.			